Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WM: Krajobraz w malarstwie europejskim XV-XVIII wieku , PG_00179239		
Kierunek studiów	Historia sztuki (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2023 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	3	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Beata Purc	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Beata Purc	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	20.0	52

Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z historią malarstwa krajobrazowego, jego teorią i terminologią badawczą stosowaną w badaniach nad studiami natury wprowadzanymi do malarskich wypowiedzi w sztuce od XV do końca XVIII w.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTSZL3_U04] Potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi i paradygmatami badawczymi właściwymi dla nauk o sztuce oraz wiedzy o kulturze danej epoki	3_U04] Potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi i paradygmatami badawczymi właściwymi dla nauk o sztuce oraz wiedzy o kulturze danej epoki, zwłaszcza na temat malarstwa i grafiki nowożytnej, w której wykorzystano motywy pejzażowe	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[HISTSZL3_K04] Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych	3_K04 Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych. Rozumie sposób komentowania problematyki w malarstwie europejskim	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[HISTSZL3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce	3_W02 Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce, teorię malarstwa włoskiego i holenderskiego XVI-XVIII w.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[HISTSZL3_W04] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o specyfice kultury i sztuki poszczególnych epok	3_W04 Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o specyfice kultury i sztuki poszczególnych epok, malarstwo europejskie XV-XVIII w. w zakresie malarstwa o tematyce krajobrazowej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[HISTSZL3_K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	3_K06 Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[HISTSZL3_W01] Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk, zna w stopniu zaawansowanym ich terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną	3_W01 Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk, zna w stopniu zaawansowanym ich terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną, zna terminologię dotycząca warsztatu malarza XVII w.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	1. Historia malarstwa krajobrazowego terminologia, teoria, zakres 2. Przedstawienia krajobrazowe w antyku 3. Krajobraz od okresu antyku do XIV w. w malarstwie europejskim 4. Narodziny krajobrazu w malarstwie ok. 1400- 1450 5. Krajobraz w malarstwie włoskim (XV XVI w.) 6. Krajobraz w malarstwie niderlandzkim XV wieku (malarstwo książkowe i tablicowe) 7. Krajobraz w malarstwie niemieckim XVI wieku 8. Natura w dziełach Albrechta Dürera 9. Malarstwo krajobrazowe XVI w. w Niderlandach 10. Teoretycy o malarstwie krajobrazowym XV-XVII 11. Romaniści flamandzcy 12. Krajobraz w malarstwie flamandzkim i jego odmiany 13. Krajobrazy świata, fantastyczne i dokumentalne XVI-XVII w. 14. Typy krajobrazów holenderskich XVII wieku 15. Krajobrazy holenderskich italianistów 16. Krajobraz archeologiczny 17. Malarstwo marynistyczne XVII-XVIII wieku 18. Krajobraz anamorficzny XVI-XVIII wieku 19. Obraz natury w malarstwie XVII wieku Rzym, Paryż 20. Początki pleneryzmu
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Obecność oraz aktywność studenta	90.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. Narodziny krajobrazu nowożytnego 1550-1650, Warszawa 1972, Katalog wystawy w Muzeum Narodowym red. J. Białostocki 2. F P. Krakowski, Krajobraz idealny w malarstwie XVIII i XIX w., Folia Historiae Artium, XII, 1976 3. J. Białostocki, Narodziny nowożytnego krajobrazu, w: tegoż, Refleksje i syntezy ze świata sztuki, Warszawa 1978 4. Stanisław Gebethner i Halina Chojnacka, Krajobraz z architekturą na ceramice polskiej, [w:] Treści dzieła sztuki. Materiały Sesji Stowarzyszenia historyków Sztuki, Gdańsk, grudzień 1966, Warszawa 1969 , s. 251-274 5. M. Warnke, Politische Landschaft. Zur Kunstgeschichte der Natur, München-Wien 1992 6. Anna Bentkowska, Symbolika drzewa. Problematyka emblematycznej interpretacji malarstwa, *Rocznik Historii Sztuki*, XV (1985) s. 305315 7. J. Woźniakowski, Góry niewzruszone. O różnych wyobrażeniach przyrody w dziejach nowożytnej kultury europejskiej, Warszawa 1974 8. Anna Bentkowska, Anthropomorphic landscapes in 16th and 17th century Western art. A question of attribution and interpretation, *Biuletyn Historii Sztuki*, LIX (1997), 12, s. 6991 9. U. Mazurczak, Rozumienie przyrody w malarstwie okresu przełomu średniowiecza i renesansu na wybranych przykładach północnego i południowego kręgu sztuki, [w:] sztuka ok. 1400, Poznań 1996 10. Katarzyna Zalewska, Ilustrowane mappae mundi jako obraz świata : średniowiecze i początek okresu nowożytnego, Warszawa 1997 11. M. Andrews, Landscape and Western Art, Oxford 1999 12. Die Flämische Landschaft: 1520-1700 Katalog Kunsthistorischen Museum in *Wien* (23. 12. 2003-12. 4. *2004*), wyd Wilfried Seipel, Wien 2004 13. A. Pieńkos, Narodziny nowoczesnego stosunku do katastrof czyli spektakle natury w osiemnastowiecznym fin-de-siecleu, w: Już się ma pod koniec starożytnemu światu.... Zmierzch, schyłek, upadek w historii sztuki. Materiały z seminarium SHS w Nieborowie (red. M. Poprzęcka), Warszawa 1999 14. A. Pieńkos, Malarstwo Natury w Wieku Rozumu czyli rozmaite przypadki prawdy sztuki, w: Prawda natury, prawda sztuki. Materiały z seminarium w Kazimierzu Dolnym w 2000 r., Lublin 2002 15. Nils Büttner: Die Erfindung der Landschaft. Kosmographie und Landschaftskunst im Zeitalter Bruegels, Göttingen 2000 16. Urszula Mazurczak Miasto w pejzażu malarskim XV wieku. Niderlandy, Lublin 2004

		17. Pejzaż. Narodziny gatunku 1400-1600. Materiały sesji naukowej 23-24.10. 2003, red. Sebastian Dudzik, Tadeusz J. Żuchowski, Toruń 2004 18. Büttner Nils, Landschaftsmalerei, München 2006 19. Obraz i przyroda : materiały z konferencji "Obraz i przyroda", Katolicki Uniwersytet Lubelski, 6-8 października 2003 Red. Urszula Mazurczak, Jowita Patyra Małgorzata Sylwia Żak, Lublin 2005 20. Ewa Micke-Broniarek, Mistrzowie pejzażu, Wrocław 2005 21. Obraz i żywioły, materiały z Konferencji "Obraz i żywioły", Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, 11-12 października 2006, red. Urszula Mazurczak, Lublin 2007 22. Norbert Schneider, Geschichte der Landschaftsmalerei - vom Spätmittelalter bis zur Romantik. Wyd. 2. Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 2009 23. Boudewijn Bakker, Landscape and Religion from van Eyck to Rembrandt, Aldershot 2012

	Uzupełniająca lista lektur	. Götz, O.: Albrecht Dürer. Deutsche Landschaften, Leipzig 1922 2. Im Licht von Lorrain. Landschaftsmalerei aus drei Jahrhunderten, München 1983, red. M. Roethlisberger 3. Christopher Brown, Dutch landscape. The early years. Haarlem and Amsterdam 1590-1650, Katalog wystawy National Gallery, London 1986 4. Hamm, U, Landschaftsmalerei. Theorie und Entwicklung europäischer Landschaftsmalerei, Stuttgart 1988 5. Oskar Bätschmann, Entfernung der Natur. Landschaftsmalerei 1750-1920, Köln 1989 6. Landschaftsmalerei. Geschichte der klassischen Bildgattungen in Quellentexten und Kommentaren, Bd.3, wyd. W. Busch, Berlin 1997 7. Charlotte. Klonk, Science and the perception of nature. British landscape art in the late eighteenth and early nineteenth centuries, New Haven London 1996 8. Svetlana Alpers, Kunst als Beschreibung Holländische Malerei des 17. Jahrhunderts. Dumont, Köln 1998 9. H.-W. van *Helsdingen*. *Notes on Poussin's Late* Mythological Landscapes. Simiolus 29, 2002, nr. ¾, ss. 152-183 10. Monahan, P.: Handbuch der Landschaftsmalerei, Augsburg 1997 11. Büttner Nils, Landschaftsmalerei, München 2006 12. Michel Weemans, Herri met de Bless Sleeping Peddler. An Exegetical and Anthropomorphic Landscape, Art Bulletin 88, (2006), s . 459-81 13. Norbert Wolf, Landschaftsmalerei, Köln 2008 14. Prawda natury. Prawda Sztuki. Studia nad znaczeniem reprezentacji natury, pod red. Ryszarda Kasperowicza i Elżbiety Wolickiej, Lublin 2002 15. Andrzej Pieńkos, Oświeceniowe laboratorium natury, w poszukiwaniu mediów poznania, RHS, 2014, s. 97-108
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Jaką rolę spełniał krajobraz we włoskim malarstwie religijnym? Krajobraz w malarstwie flamandzkim XVI w. Reprezentacja natury w malarstwie XVIII w.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	